

Modern iparművészeti kiállítás nyílt Szegeden

Már külföldön is járt a gazdag anyag, és Budapest után vidéken, Szegeden rendezték meg először a modern iparművészeti remek kiállítását, amelyet tegnap délután nyitott meg a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában Lányi Ottóné, a Műcsarnok művészeti munkatársa. Üveg munka, kerámia, textiltervezés és ötvösművészet alkotja a kiállítás anyagát a legválasztékosabb rendezésben, ugyanakkor hangsúlyt kap a modern lakáskultúra kifejezése is a használati és dísz tárgyak harmonikus egyetemesében.

Juris Ibolya kifejező, szinte a festmény hatású kéltő nagyméretű textilműveit, Kovács Margit lágy

szépségű, bájos kerámia figurái és vázái, Szabó Erzsébet üveg dísz tárgyai, Bartha Éva modern kisékszerei, Sedy Mária fantázia gazdag textiliái, Gorka Géza korongedényeinek zománckultúrája, Percz János ötvösremekjei és még számos jeles művész alkotása emeli a kiállítás sikerét és népszerűségét.

E kiállítás anyagából mindenki könnyen kiválaszthatja magának a modern lakáskultúra legszebb dísz tárgyait. Az itt képviselt különféle stílustörékvécek versengéséből mindenképpen a néző szépezzéke gazdagodik.

A kiállítás izléses, határos rendezése Lányi Ottóné, a Műcsarnok művészeti munkatársának érdeme.

A Morava torkolatánál megindult a Duna jege

A Szerb Köztársaság vízgazdasági igazgatóságának jelentései szerint a Vaskapunál pénteken folytatták a Dunán felhalmozódott jég-torlaszok robbantását. A torlaszok robbantása mindaddig tart, amíg ezen a szakaszon meg nem indul a jég. A jégrobbantási munkálatokba pénteken bekapcsolódott a román vízügyi szolgálat is. A jugoszláv és a román szakértők közös erővel látnak hozzá Galambócnál is a jégtorlaszok felrobbantásához. A Morava torkolatától kezdve mintegy 10 kilométer hosszú szakaszon már megindult a Duna jege. (MTI)

Térhódító szemlélet

Vállalati vezetők, mérnökök, művezetők és a gépek mellett szorgoskodó munkások közül is egyre többeket foglalkoztat az ipari vállalatok összevonása. Évekkel ezelőtt, amikor a Szegedi Falemezgyár és a gőzfűrészlé, a Fémfeldolgozó- és Finommechanikai Vállalat egyesültek, még igen sokan értetlenül figyelték a vállalatok összevonását. Sőt, nagyon sokan helytelenítették a minisztériumi, tanácsi intézkedéseket. Most általában helyesen nyilatkoznak az összevonásokról. Azt kérdezzük, mi hozta ezt a változást? Ebben a fokozott figyelemben egészséges szemlélet kap lábra, amely abban a felismerésben gyökerezik: ha jobban akarunk élni, ha többet és olcsóbban akarunk vásárolni, akkor jobban is kell gazdálkodnunk, gazdaságosabban kell termelnünk.

Magától értetődő dolognak tartjuk, hogy ki-ki a saját egyéni gazdálkodásában kétszer is megfontolja, hogy mire költse kerestét, olcsóbb, vagy drágább árut vásároljon, szigorúan takarékoskodjon, hogy végül is megvalósuljon elképzelése. Amikor valaki túllát saját kerestéje növelésének lehetőségein, felhasználásának és elköltésének keretein, már azt is nézi, mi hasznos a népgazdaságnak. Az ilyen ember akarva, nem akarva részesévé válik a közgazdasági elemzőmunkának, amelyet szeretnénk erősíteni életünk minden területén. Most akik intenzívebben foglal-

koznak az ipar-átszervezések kérdéseivel, javaslatokat tesznek, így vagy úgy, bekapcsolódtak ebbe a munkába.

A szocializmus teljes felépítése és a fejlődés gyorsabb ütemű megvalósítása hatékonyabb vállalatvezetést és a termelés koncentrálását követeli meg. Április elsejével több szegedi vállalat fúzionál. Ezek jórésze ma még kis- és középnagyságú munkahelyek, amelyek összevonására nagy szükség van, ha előrébb akarunk lépni. Ennek ismeretében a munkások is azt mérlegelik, mit mi a haszna ebből a községnek, valóra válnak-e azok a célkitűzések, amelyeket az MSZMP Központi Bizottsága, s a Minisztertanács határozatában jelölt meg.

Az ipar fejlődésében megtett sok apró lépéssel ugyan előbbre jutottunk, de ha nagyobb akarunk lépni, össze kell fogjunk. Meg kell teremtenünk a nagyobb termelési egységeket, amelyek termelékenyebben, olcsóbban több árut gyártanak. Ez a felismerés nyilvánul meg abban is, amikor a ladágyári munkások eredményeikkel büszkélkednek, de egyúttal azt is megjegyzik, hogy örömmel ürmökbe is vegyül. Négy éve, hogy a gyár területén van egy nagy kapacitású korongbalt, másfél éve használatban is. E megállapításban benne van az is, hogy nem folyamatosan dolgozik a gép. Ezért mondják most egyre többen, hogy vajon

olyan jól megy nekünk, hogy megengedhetjük magunknak a drága devizáért behozott gép kihasználatlanságát?

A konzervgyárban általában szokássá kezd válni, hogy anélkül hozzá sem fogunk valamilyen cikkféléseinek termelésének előkészítéséhez, míg meg nem vizsgáljuk, hogyan gyárthatják leg gazdaságosabban. Ezek a nemes törekvések egyre inkább párosulnak a munkások akaratával, lelkesedésével. Erről tanúskodnak az év elején megtartott termelési táncszokások is, ahol az éves versenyvállalat dolgozták ki üzemi versenyüként. Helyes és jó dolog a munkások lelkesedésének, közgazdasági szemléletének térhódítása, jó dolog, mert enélkül nem hozhatják a várt eredményt a vállalat vezetőinek elképzelései, a termelési tervek teljesítése.

Nem szólom az, ha ma a munkások az általuk készített áru jó és olcsó előállításával kapcsolatosan azt bizonygatják, hogy ami népgazdasági érdekek, az nekik egyenesen létkérdés. Tehát valahogy úgy beszélnek a termelés növeléséről, az olcsóbb, kevesebb költséggel előállított árukról, mint a közgazdászok, vagy mint üzletiféltő kereskedő. Ez egyenes következménye annak, hogy mind többen ismerik fel az egyéni és népgazdasági érdek közötti összefüggést, azt, hogy csak az eredményesebb termelést követheti a bércs növelése, az árak csökkenése, a munkaidő megrövidítése, a szociális intézmények fejlesztése. Erről a talajról szemlélik a vállalati összevonásokat is.

Ezer jelét láthatjuk a közgazdasági szemlélet térhódításának. Sokan talán észre sem veszik, mennyire magukévá tették ezt a munkások is. Pedig a szemlélet térhódítását jelzik a termelési táncszokások, az itt elhangzó felszólalások, javaslatok, amelyek mind az önköltség csökkentését, a termelékenységet növelését segítik. Hasonlítsuk össze a munkások, a szocialista címért küzdő brigádok nemes vetélkedését a régebbi versennyel. A legszembetűnőbb különbség — akár a verseny célját, akár eredményét nézzük —, hogy a mázsák, a kilométerek, más szóval a mennyiség mellett vagy helyett nagyobb gondot fordítanak a minőség javítására, az első osztályú áruk részarányának növelésére.

Persze a gazdaságosság szemlélete térhódításának, mint minden jobbra és többre törekvő akarattal megvalósulásának akadályai is vannak. Úgy is mondhatnánk, hogy a szemlélet elfogadása és a gyakorlati megvalósítása nem esik mindig és mindenütt egybe. Tapasztaltunk nemkívánatos jelenségeket is. Például a beruházások tervezésénél, megvalósításánál. Néhány helyen pedig még félként tapad a gazdaságosság gyakorlati érvényesülése a bátorlanságra, a nagyobb felelősségtől való irtózásra, az »üzemi vakságra«.

A közgazdasági szemlélet, a kisebb-nagyobb gátló tényezők ellenére is egyre nagyobb tért hódít. De mivel vannak gátló tényezők, fokozottan kell a felvilágosító munkát. Ma már a termelési közelebről segítő műszaki nevelése, a szakképzés növelése segítőszerűen fordítunk, mint korábban. Jó volna legalább ilyen intenzíven foglalkozni a közgazdasági kérdések propagálásával is. Mint az általános technikai, műszaki ismeretek eredményes műszaki propagandája ez is, a különböző szervek együttes erőfeszítésével oldható meg. Meggyőződésünk, hogy a lelkes összefogás sikerre viheti célkitűzéseinket. A dolgozók mind nagyobb rétegeiben éleszhetjük fel az érdeklődést, s ezzel minden bizonyosan újabb eredmények alapját vetjük meg.

NAGY PÁÉ

Egy viharos szövetkezeti közgyűlés

Eszmélnék már a dóci szövetkezeti gazdák

A szenvedélyes felszólalások közben úgy éreztük: sajtós szerencsétlenség újí ezeket a szövetkezeti gazdákat. Még mindig nem találták meg soraiban azokat a vezetőkre alkalmas paraszt embereket, akiknek irányítás mellett felvehetnék a versenyt a környék legjobb szövetkezeteivel.

Miért csak 15 forint?

Szántó Sándor, a mostani elnök eredményként csak azt említhette meg leginkább, hogy időben sikerült elvégezni az őszi mezőgazdasági munkákat és már a téli fejtrágyázásokat is folytatják. Ez is jó, de kevés nagyon! Pedig az állam igazán segített. Már évközben 649 ezer forint dotációt kapott a Virágzó Tsz. az aszály miatt. És most újabb 367 ezer forint hiány mutatkozott a mérlegben. Rendkívül drágán termelt a tsz. Egy hold megművelésére a tervezett 1313 forint helyett 1570 forintot fordítottak. Mindent a géppalással csináltattak, ugyanakkor saját lovaik legtöbbször munkanélkül álltak. Ezért — meg több mindenért — most csak 15 forint 17 fillér jutott egy munkaegységre. Alig gyarapodott a közös vagyon, a gyenge állatállományuk kevés a takarmány is. Sok-sok növénykár hullott el tavaly. A vezetők szerint azért, mert nem jelentkeztek megbízható állatgondozók. Ugyanitt a közgyűlésen hallottuk: más hiba is volt. A végtelenségig halogatták az istállók téltelítését s a huzatos hodályban, fűzetekben sok kisbárány, kismalac fázott meg, kapott gyógyíthatatlan betegséget. A gazdákban is sok hiba volt, derült ki az elnökhelyettes felszólalásából:

„Vezessenek bennünket!”

— Most mindenki követeli a kenyérgabona fejadagját, de amikor a nyáron emberekkel a kombájnhoz, akkor senkinek sem volt annyira fontos a gabona. Csányi Imre idős parasztember indulatosan beszélt.

— Mindig dolgoztam, dolgozni akarok ezután is. De vezessenek bennünket! Hogyan lett volna kedvünk a munkához, ha a legnagyobb dologidőben is mindig azt láthatjuk: semmivel sem tördök a vezetőség, gondtalanul mulatnak nap mint nap. Hogy ez megeshetett ezért mi is szegyejljük magunkat. — Kónya Imre is sok mindent keményen számonkért a vezetőségtől: Hová tették a premizálásra szánt 103 ezer forintot. Az elnök habozott: »Azok kapták, akik szeptember elseje után is teljesítették munkaegységeiket.« Nagyon kilógott a ló-láb. Kiknek volt a legtöbb munkaegységük szeptember 1 után? Leginkább a vezetőknek, akik a vezetőségi

üléseken — amint ezt Szántó Sándor be is ismerte — állandóan csak a »sajátjukért« harcoltak.

A közösség törvénye

Szóba került a szövetkezeti demokrácia kérdése is. Sokszor és nagyon súlyosan sértették meg ezt a törvényt ebben a tsz-ben vettek például 100 ezer forintért egy irodaházat. Szükség volt rá. Tudja ezt a tagság is, mégsem helyesli. Ugyanis azt a házat korábban Lőrinc Imre, a major gebines boltosa vette meg 65 ezer forintért, és 100 ezerért adta tovább a tsz-nek. Ha a közgyűlés határozhatott volna ebben, talán olcsóbban juthattak volna hozzá.

Csámangó Mihály elvtárs, a szegedi járási pártbizottság munkatársa mondotta: A tsz fennállása óta ez volt az első olyan közgyűlés, amikor csaknem százan jöttek el a gazdák, hogy a tsz sorsa, a sajátjuk felett ítélkezzenek. Ez már az eszmélet jelenti és nagyon nagy eredmény.

A szomszédban 70 forint egy munkaegység

Többen emlegették, hogy a szomszédos minszentli Tiszavirág Tsz-ben most közel 70 forint jutott egy-egy munkaegységre. Pedig az adottságok itt is nagyon jók. Csak hogy a minszentliek már megtanulták becsülni a sajátjukat. Buza Józsefné helytelenül vetette fel, hogy majd ők is oda mennek, ahol »fizetnek« is. Erre a hibás nézetre — melyet sokan képviseltek itt eddig — Győri Imre elvtárs, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára világított rá, aki szintén megjelent a dóci közgyűlésen. Meggyőző erővel bizonyította, amit a minszentliek éltek, elérhető itt a Virágzó Tsz-ben is. Viszont a minszentliek is csak abból tudtak szép jövedelmeket kiosztani, amit megtermeltek. Ezért helyesebb azt mondani: akkor várhatunk nyugodt megelégedést, szép jövedelmet, ha először megküzdünk, megdolgozunk érte.

Mesics Ferenc a közszéki tanács elnöke is a hibák velejére tapintott.

A szabados gebines

— Rengteteg a vezetőség részéről az önkényeskedés. Például hiba volt, hogy az elnök a tagok megkérdezése nélkül 7500 forintot költött »sárga fűszer«-re. Ez a pénz az igáskocsik kijavítására kellett volna. Baráti alapon 400 forintot adtak egy elnyűt szalagfűrészt is, ami azóta már — pedig ki sem próbálták még — ócskavas lett. Ezekkel a cselekedetekkel a vezetőség teljesen elveszítette a tekintélyt az emberek előtt. Lehetőség nyílt a lopásokra is. Rendőrségi akták bizonyítják, hogy a feketecsatornák

leginkább a gebines boltoshoz vezetnek. Ő terményekért is szívesen mérte az italt. Evente 6—8 szénót is meghízalt, hízói szabadon jártak a majorban, eheték a közös takarmányt. Ezért — hallottuk a tanácselnöktől — már az is nagy lépés lenne a rendteremtés útján, ha Lőrinc Imre helyett mást bíznának meg a hantázi majori bolt vezetésével.

Haszna csak annak lehet, aki dolgozik

Ezen a közgyűlésen a gazdák végre is eszméletülkőztek. Be kellett látni: ők is hibásak abban, hogy így elfajultak a dolgok. Ellenőrző bizottság még eddig egyszer sem kérte számon a vezetőség munkáját. Nem dolgozott a fegyelmi bizottság sem, pedig ugyancsak lett volna munkája. Az csengett ki a felszólalásokból: »Másképpen lesz ezután.«

Az új mezőgazdász Lázár Lajos már megérkezett. Rövid idő alatt megszerették, jó szakembert ismertek meg benne. Amikor felszólt, megfogadta; amíg ő a Virágzó Tsz-ben dolgozik, addig bizonyos, hogy haszonra csak az az ember tehet szert a közösből, aki becsületesen megdolgozott ezért.

Most hát ismét a gazdák a sor. A közelgő új vezetőségválasztó közgyűlésen csak azoknak adjanak bizalmat, akik igazán érdemesek erre. Nagy leckét kaptak az élettől. A széthúzás miatt méregdrágán fizették meg a tandíjat, kár volt érte, de bizonyos, hogy nem hiába esett.

Csepri József

Import helyett hazai munkával

Már hét év óta működik a Kisipari Exporta Termelői Iroda. Tavaly októberben Szegeden is létesített körzeti kirendeltséget, amelynek hatásköre három megyére terjed ki. Feladata: szervezni a kisiparosok export- és importpótló tevékenységét. Elfogad megrendelést állami vállalatoktól, szövetkezetektől gépek, alkatrészek elkészítésére. Többnyire vasipari, ezenbélül géplakatos, lakatos, esztergályos, öntő munkákat, továbbá krómózást, nikkelezést és fémtömegcikkgyártást szervezi. Természetesen ha igény van, fátömeg- és műanyagcikkgyártását is. A Szegeden működő kiren-

Huszonöt termelészövetkezet gépeit javítják a Kisteleki Géppalomon

Serény munka folyik mostanában a Kisteleki Géppalomon. Egyre több kijavított erőgép és munkagép sorakozik egymás mellett a színekben, várva a tavaszt, a munka kezdetét. Mostanáig gépparkjának 80 százalékát hozta munkakész állapotba a szerelők és traktorosok együttes munkájával a géppaloma.

Különösen azoknak a gépeknek a javításával igyekszik, amelyekre elsősorban szükség lesz majd a tavaszi munkák során. Így például már rendbehozták, kijavították az összes vetőgépeket és műtrágyaszóró gépeket, munkakész állapotban van a traktorek 80—90 százaléka, s befejezéshez közeledek a többi munkagép: gyűrűshengerek, boronák, disztillekek javítása is.

A javítások ütemének gyorsítása érdekében átszervezték a munkák menetét is. Több szerelőcsoportot hoztak létre, amelyek futószalagszerűen egymás után haladva, egyes speciális részjavításokat végeznek el a műhelyben sorakozó traktorokon és munkagépeken. Az ügyes munkaszervezés eredménye-

ként a hónap végéig befejeződik a Kisteleki Géppalomon is az összes erőgépek és munkagépek javítása, téli karbantartása.

E mellett a géppaloma szerelői látják el nyolc község: Baks, Balástya, Csengele, Dóc, Forráskút, Kisteleki, Pusztaszer és Sövényháza huszonöt termelészövetkezete és termelészövetkezeti csoportja gépeinek generálásait, téli karbantartását is. A szövetkezeti gazdaságok a géppalomás értesítése után folyamatosan hozzák be javításra gépeiket. Így sem torlódás, sem időkiesés miatti fönnakadás nem gátolhatja a tsz-ek gépeinek időben való rendbehozását.

Csupán alkatrészhiány okozott eddig néhány gépfajtanál, így például a lövontású vetőgépek, valamint a szuper zetorok javításánál gondokat. Nehezíti a munkát néhány anyagféle, elsősorban a csapágyak és perselyek javításához szükséges bronzöntvény hiánya is. A bronz hiánya, valamint az MTZ-traktorok bordázott koppenyümlőjének hiánya problémája a megye valamennyi géppalomásának. Jó volna, ha az illetékes központi vállalatok felfigyelnének erre a körülményre, s még időben biztosítanák Csongrád megye valamennyi géppalomására a »hiánycikk-ként« számon tartott anyagokat és pótalkatrészeket.

Kagyló nélküli telefon

Poznanban szerelték fel az első lengyel kagyló nélküli nyilvános telefonokat. Rendes tárcsájuk van, de kagyló helyett a villán csupán nyomaték fekszik, amit az érme bedobása után le kell emelni és félretenni. Tárcsázás után a készülékben elhelyezett mikrofonba kell beszélni, a partner hangját pedig a készülékbe épített kis hangszóró közvetíti.